

Perussopimus

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä

1. LUKU JÄSENKUNNAT JA TEHTÄVÄT

§ 1

Nimi ja kotipaikka

Kuntayhtymän nimi on Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä.

Kotipaikka on Vaasa.

Kuntayhtymä on kaksikielinen.

Kuntayhtymän valtuuston päätöksellä kuntayhtymä voi ottaa käyttöön muun toiminimen.

§ 2

Jäsenkunnat

Jäsenkuntia ovat Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Laihia, Luoto, Maalahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersöre, Pietarsaari, Uusikaarlepyy, Vaasa ja Vöyri.

§ 3

Tehtävät

Kuntayhtymä järjestää jäsenkuntiensa puolesta yhdenvertaisilla periaatteilla lainsäädännön mukaisen erikoissairaanhoidon ja huolehtii siltä osin sairaanhoitopiirin lakisääteisistä velvoitteista.

Kuntayhtymä voi niille jäsenkunnille, jotka niin päättävät, lisäksi järjestää lakisääteiset sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut alueen väestölle siltä osin kuin kunnat ovat siirtäneet Kuntalain 8 §:n mukaisen järjestämismääräyksen kuntayhtymälle.

Kuntayhtymä voi järjestää palvelut tuottamalla ne itse, sopimalla niistä toisen kunnan tai kuntayhtymän kanssa, hankkimalla palveluja muulta palvelujen tuottajalta, palvelusetelien avulla tai muulla laissa hyväksytyllä tavalla.

Kuntayhtymä voi tuottaa toimialaansa tukevia palveluita taikka olla omistajana tai jäsenenä yhteisöissä, joiden toiminnalla edistetään kuntayhtymän tavoitteita.

Kuntayhtymä voi myydä palveluja ulkopuoliselle taholle.

Kuntayhtymä voi järjestää erityishuollon, työterveyshuollon ja pelastustoimen palveluita siltä osin kuin jäsenkunnat ovat siirtäneet Kuntalain 8 §:n mukaisen järjestämismääräyksen kuntayhtymälle.

Kuntayhtymä voi omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta.

§ 4

Jäsenkunnan ottaminen ja eroaminen sekä toimintaa jatkavien jäsenkuntien asema

Uuden jäsenkunnan ottaminen edellyttää kuntayhtymän perussopimuksen muuttamista kuntalain mukaisesti.

Uuden jäsenkunnan jäsenyys kuntayhtymässä alkaa, ellei toisin määrätä, perussopimuksen muutoksen hyväksymistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

Jäsenkunnan, joka haluaa erota kuntayhtymästä, tulee ilmoittaa siitä kuntayhtymän hallitukselle. Eroaminen tapahtuu kalenterivuoden päättyessä jäsenkunnan ilmoitettua eroamisesta vähintään vuotta aikaisemmin.

Jäsenkunnan erotessa kuntayhtymästä sille suoritetaan yhtymävaltuuston päätöksellä kunnan osuus tai osa nettovarallisuudesta, ottaen huomioon sekä eroavan jäsenkunnan että toimintaa jatkavien jäsenkuntien asema. Mikäli muut kunnat eivät lunasta eroavan kunnan osuutta nettovarallisuudesta tai osaa siitä, alennetaan peruspääomaa. Mikäli kuntayhtymän nettovarallisuus on negatiivinen, eroava jäsenkunta on yhtymävaltuuston päätöksellä velvollinen suorittamaan kuntayhtymälle kunnan osuuden negatiivisesta nettovarallisuudesta. Mikäli jäsenkunnan eroaminen koskee vain osaa kuntayhtymän toiminnasta, koskee edellä tarkoitettu jäsenkunnan osuus vastaavasti tätä toimintaa.

Korvaus jäsenkunnan osuudesta ja kunnan korvaus kuntayhtymälle suoritetaan tasasuuruusina erinä 10 vuoden aikana eron voimaantulosta lukien.

2. LUKU KUNTAYHTYMÄN VALTUUSTO

§ 5

Ylin päättävä toimielin

Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on kuntayhtymän valtuusto.

§ 6

Valtuutettujen lukumäärä ja äänivalta

Kuntayhtymän valtuustoon valitsevat jäsenkuntien valtuustot valtuutettuja seuraavasti: Kunnan

asukasluku	Valtuutettujen määrä
korkeintaan 2000	1
2 001–8 000	2
8 001–15 000	3
15 001–25 000	4
25 001–35 000	5
35 001–45 000	6
45 001–65 000	7
65 001–85 000	8
85 001–105 000	9
105 001–	10

Kullekin valtuutetulle valitaan henkilökohtainen varavaltuutettu. Valtuutettujen lukumäärä määräytyy Väestörekisterikeskuksen 1. tammikuuta valtuuston valitsemisvuonna ilmoittaman virallisen asukasluvun mukaan.

Jäsenkunnan valitsemien valtuutettujen yhteinen äänimäärä valtuustossa määräytyy vuosittain kunnan 1. tammikuuta vallinneen asukasluvun mukaan siten, että kunnan valitsemilla valtuutetuilla yhteensä on yksi ääni jokaista alkavaa tuhatta asukasta kohti. Äänimäärä voi kuitenkin olla enintään 40 % kaikkien jäsenkuntien valitsemien valtuutettujen yhteenlasketusta rajoittamattomasta äänimäärästä. Kunnan valitsemien valtuutettujen yhteinen äänimäärä jakautuu tasan saapuvilla olevien kesken.

Käsittellessään erikoissairaanhoidon liittyviä asioita, äänivaltaa on kaikilla jäsenkunnilla. Muiden palvelujen osalta äänivaltaa on vain niillä kunnilla, jotka ovat siirtäneet kyseessä olevan palvelutuotannon järjestämisvastuun kuntayhtymälle.

Valtuuston päätöstä on kannatettava vähintään 40 % läsnä olevista valtuutetuista.

Mahdollisen kuntaliitoksen tapahtuessa valtuutettujen määrää tarkistetaan seuraavan vaalikauden alkaessa.

§ 7

Päätösvaltaisuus

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) valtuutetuista on läsnä. Valtuuston työjärjestyksestä määrätään muilta osin hallintosäännössä.

§ 8

Tehtävät

Valtuuston tehtävistä säädetään kuntalain 14 §:ssä. Valtuusto päättää

- 1) kuntayhtymän strategiasta
- 2) hallintosäännöstä
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista
- 6) varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta
- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista
- 15) hyväksyy alueellisen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman

Valtuusto voi hallintosäännössä siirtää toimivaltaansa kuntayhtymän muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

3. LUKU

KUNTAYHTYMÄN HALLITUS JA KUNTAYHTYMÄN JOHTAJA

§ 9

Hallituksen kokoonpano ja äänimäärä

Hallituksessa on kolmetoista (13) jäsentä sekä henkilökohtaiset varajäsenet.

Kullakin jäsenellä on kokouksessa yksi ääni.

Hallitus voi järjestäytyä jaostoihin.

§ 10

Hallituksen tehtävät

Hallitus johtaa kuntayhtymää ja sen hallintoa siten kuin siitä on erikseen kuntalaissa ja erityislaeissa säädetty tai perussopimuksessa ja kuntayhtymän hallintosäännössä määrätään.

§ 11

Edunvalvonta, edustaminen ja allekirjoitukset

Hallitus valvoo kuntayhtymän etua ja edustaa kuntayhtymää. Kuntayhtymän puolesta tehtävät sopimukset ja sitoumukset allekirjoitetaan hallintosäännön määräämällä tavalla.

§12

Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymällä on johtaja, joka johtaa hallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloutta ja muuta toimintaa.

Kuntayhtymän johtajan tehtävistä määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

4. LUKU MUUT TOIMIELIMET

§ 13

Kuntayhtymän muut toimielimet ja niiden jäsenet

Kuntayhtymässä on seuraavat toimielimet:

1. tarkastuslautakunta, jossa on seitsemän (7) jäsentä
2. vähemmistökielinen lautakunta, jossa on seitsemän (7) jäsentä
3. yksilöasioiden jaosto, jossa on viisi (5) jäsentä

Valtuusto voi hallintosäännössä päättää muiden toimielinten asettamisesta.

Jokaisella toimielimellä on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä jokaisella jäsenellä henkilökohtainen varajäsen. Toimielinten tehtävistä ja toimivallasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

5. LUKU OMISTAJAOHJAUS

§ 14

Toiminnan ohjaaminen

Kuntayhtymän johdolla ja jäsenkunnilla on neuvottelumenettely, jossa sovitaan kuntayhtymän talouden ja toiminnan suunnittelua ja tavoitteita koskevista periaatteista ottaen huomioon palvelujen järjestäminen ja tuottaminen, palvelutavoitteet, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka sekä palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet.

Neuvottelut järjestetään kunnittain ja toimintavuosittain ennen kuntayhtymän talousarviotyön alkamista. Neuvotteluiden tulos käsitellään kuntayhtymän ja kuntien yhteisessä talousfoorumissa.

Kuntayhtymällä on koordinoitineuvottelukunta, jonka jäseniä ovat jokaisen jäsenkunnan kunnan- tai kaupunginjohtaja sekä kuntayhtymän johtaja. Koordinointineuvottelukunta osallistuu kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluun sekä käsittelee pykälän viimeisen momentin mukaisia kuntien lausuntoja.

Jäsenkunnilta pyydetään erikseen lausunto erityisen suurista hankkeista ja muutoksista kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa.

6. LUKU TALOUS

§ 15

Peruspääoma

Peruspääoma muodostuu jäsenkuntien pääomasijoituksista.

Kuntayhtymä pitää rekisteriä jäsenkuntien peruspääomaosuuksista.

Peruspääomaa voidaan korottaa siirrolla muusta omasta pääomasta. Tällöin kunkin kunnan peruspääomaa korotetaan edellisen tilinpäätöksen peruspääomasijoitusten suhteessa. Valtuusto päättää peruspääoman korottamisesta tai alentamisesta sekä uuden jäsenkuntaosuuden tai jäsenkuntaosuuden lisäyksen edellyttämän pääomasijoituksen määrästä ja suoritusajasta. Kuntayhtymä suorittaa jäsenkuntien peruspääomaosuuksille korkoa, jonka valtuusto vuosittain vahvistaa talousarvion yhteydessä. Korko maksetaan jäsenkunnille vuosittain joulukuun loppuun mennessä.

§ 16

Jäsenkuntien osuudet ja vastuu

Jäsenkuntien osuudet kuntayhtymän varoihin sekä vastuu kuntayhtymän veloista ja vastuista määräytyvät peruspääomaosuuksien suhteessa. Sama koskee kuntayhtymän sellaisia menoja, joita ei muutoin saada katetuksi.

§ 17

Talousarvio ja taloussuunnitelma

Taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille on varattava riittävän ajoissa tilaisuus esitysten tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi. Taloussuunnitelmasta pitää ilmetä, millä tavalla yhteistyö jäsenkuntien kanssa toteutetaan niin, että sosiaalihuolto, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido muodostavat toimivan kokonaisuuden.

Talousarvio ja taloussuunnitelma tulee käyttötalouden osalta eritellä tehtäväkohtaisesti ja investointien ja niiden rahoituksen osalta hankekohtaisesti.

Seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio ja taloussuunnitelma on toimitettava jäsenkunnille

1. lokakuuta mennessä. Hallitus luovuttaa talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksensa valtuustolle viimeistään 1. marraskuuta.

§ 18

Talouden ja toiminnan seuranta sekä raportointi jäsenkunnille

Kuntayhtymä raportoi kuukausittain jäsenkuntaakohtaisesti toiminnan ja talouden toteutumisesta jäsenkunnille.

§ 19

Yli- ja alijäämäkäsitely

Tilinpäätöstä käsitellessään yhtymävaltuusto voi päättää, että tilikauden ylijäämä tai osa siitä palautetaan jäsenkunnille tai että alijäämä tai osa siitä lisälaskutetaan. Palautus tai lisälaskutus suoritetaan palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

Kuntalaissa määritelty kertynyt alijäämä kuntayhtymän taseessa katetaan viime kädessä niin, että jäsenkunnat maksavat kyseisenä vuonna syntyneen alijäämän kunkin kunnan palvelujen käytön mukaisessa suhteessa.

§ 20

Tilinpäätös

Tilinpäätöksen allekirjoittavat hallituksen jäsenet ja esittelijä.

Tilinpäätös on luovutettava tilintarkastajille tarkastettavaksi viimeistään helmikuun viimeisenä päivänä.

7. LUKU

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHOITTAMINEN

§ 21

Suoritteiden hinnoittelu ja laskutus

Suoritehinnoittelun perustana on ensisijaisesti omakustannushinta. Hinnoittelu on toteutettava niin, ettei kustannussiirtymää tapahdu sellaisten toimintojen välillä, johon kaikki jäsenkunnat osallistuvat ja johon vain jotkut kunnat osallistuvat. Hallitus voi kuitenkin soveltaa toimintaan, johon kaikki kunnat osallistuvat, muita hintoja tilanteen vaatiessa ja lainsäädännön salliessa.

Jäsenkuntia laskutetaan yhdenmukaisin perustein. Jollei jäsenkuntien ja kuntayhtymän kesken muuta sovita, laskusta tulee käydä ilmi kunnan maksuvelvollisuuden perusteet.

Suoritteiden hinnoitteluperusteet vahvistaa valtuusto talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Suoritteiden yksikköhinnat vahvistaa hallitus ennen toimintavuoden alkua. Yksikköhintoja määrättäessä arvioidaan suoritteiden määrä ja asiakkailta perittävien maksutulojen sekä varsinaisen toiminnan muiden tulojen määrä.

Hallitus tekee välitilinpäätöksen vähintään puolivuositain. Hallitus voi muuttaa yksikköhintoja toimintavuoden aikana, jos siihen on syytä. Yksikköhintoja korottava tai laskeva muutos voi tulla voimaan aikaisintaan ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta lukien.

§ 22

Poikkeukselliset hinnoitteluperusteet

Jäsenkunnalle aiheutuvien poikkeuksellisten suurten potilaskohtaisten kustannusten tasaamiseksi jäsenkunnilta peritään tilikauden alun asukasluukuun perustuva ja valtuuston talousarvion hyväksymisen yhteydessä päättämä maksu. Tasaus koskee erikoissairaanhoidon. Valtuusto vahvistaa vuosittain talousarvion yhteydessä ne euromääräiset rajat, joiden ylittävät kustannukset kuuluvat tasausjärjestelmän piiriin.

Erityisvelvoitteista aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jäsenkunnilta peritään asukasluukuun perustuva jäsenmaksu. Valtuusto päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä, mitkä erityisvelvoitteet rahoitetaan tällä tavalla. Jäsenkunnilta veloitetaan kuukausittain yksi kahdestoistaosa (1/12) yllä mainituista kustannuksista.

§ 23

Investointien rahoitus

Kuntayhtymä voi hankkia pääomarahoitusta investointimenoihin tulorahoituksella, jäsenkuntien oman pääoman sijoituksena, lainana jäsenkunnilta tai rahoituslaitoksilta taikka käyttää muita rahoitusinstrumentteja valtuuston hyväksymän rahoitus- ja riskienarviointipolitiikan mukaisesti.

Jäsenkunnilta perittävät maksusuodet investointien rahoittamiseksi otettujen lainojen lyhennyksiä varten merkitään jäsenkuntien osuuden korotuksena peruspääomaan.

§ 24

Suunnitelmapoistot

Suunnitelman mukaisten poistojen laskentaperusteet hyväksyy valtuusto.

§ 25

Rahastojen perustaminen

Rahastojen perustamisesta ja säännöistä päättää valtuusto.

§ 26

Viivästyskorko

Maksun viivästyessä kuntayhtymä perii korkolain mukaisen viivästyskoron.

8. LUKU

HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS

§ 27

Tarkastuslautakunta

Kuntayhtymässä on tarkastuslautakunta, jonka tehtävistä säädetään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan kokoonpanosta, toimivallasta ja koollekutsumisesta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

§ 28

Hallinnon ja talouden tarkastus

Hallinnon ja talouden tarkastamisessa noudatetaan, mitä siitä on säädetty kuntalaissa ja määrätty hallintosäännössä.

§ 29

Sisäinen tarkastus

Kuntayhtymällä on sisäisen tarkastuksen toiminto. Sisäisen tarkastuksen toiminnasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

9. LUKU
KUNTAYHTYMÄN PURKAMINEN JA LOPPUSelvitys

§ 30

Kuntayhtymän purkaminen ja loppuselvitys

Kuntayhtymän purkamisesta päättävät jäsenkuntien valtuustot.

Jäsenkuntien valtuustot päättävät kuntayhtymän purkamisen yksityiskohtia koskevasta sopimuksesta.

Kuntayhtymän purkautuessa kuntayhtymän hallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa.

Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

§ 31

Perussopimuksen muuttaminen

Perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmasosaa (2/3) jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Mitä tulee perussopimukseen muuttamiseen siltä osin kuin se koskee vapaaehtoista toimintaa, perussopimuksen muuttaminen vaatii kunnan hyväksymistä.

§ 32

Sopimuksesta aiheutuvien erimielisyyksien ratkaiseminen

Perussopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiaina Vaasan hallinto-oikeudessa.

§ 33

Voimaantulo

Tämä perussopimus tulee voimaan
1.1.2021.